

LEERPLAN WAW (groep 8; 11 en 12 jaar)

Module **1**

Aantal lessen **3**

ר א ש ה ש נ ה

ROSJ HASJANA

© JELED-NIK Afdeling Onderwijs

www.jeled.net

GAN	ALEF	BET	GIMMEL	DALET	HEE	WAW
-----	------	-----	--------	-------	-----	------------

Het werkboek 'Wanneer is het Rosj Hasjana?' gaat over drie onderwerpen, die je ook los van elkaar kunt behandelen:

1. De datum van Rosj Hasjana (blz 1 tm 8)
2. De Sjofer (blz. 9 tm 18)
3. Appeltjes met honing (blz 19 en 20)

In deze module is het werkboek verdeeld over twee lessen. Je kunt zelf een andere indeling maken, afhankelijk van het niveau van je leerlingen en de tijd die je beschikbaar hebt voor Rosj Hasjana. De onderwerpen uit het werkboek zijn aparte eenheden, zodat je ze ook los van elkaar kunt behandelen. Kies zelf wat het beste bij je leerlingen past. Je kunt natuurlijk ook een gedeelte van de leerstof behandelen.

Heb je leerlingen die weinig van Rosj Hasjana weten en pas later op les zijn gekomen? Geef hen dan het werkboekje van leerplan Hee of de werkbladen van leerplan Dalet.

Voor goede leerlingen kun je de opdrachten naar eigen inzicht nog wat uitbreiden. Laat ze bv bij de berachot van Malchiot - Zichronot - Sjoferot in de pesoekiem in het machzor naar woorden zoeken met dezelfde stamletters, woorden vertalen etc.

LES 1

Onderwerp: Herhaling Rosj Hasjana

Benodigheden:

- JELED.net
- * **Rosj Hasjana Quiz (+ antwoordenblad)**
 - * *pen of potlood*
 - * **Van Jom tot Jom blz 134-143 (copie bijgesloten)**

Inleiding (±15 min)

Zorg ervoor dat de leerlingen een beetje in de stemming komen voor Rosj Hasjana. Dit kun je doen in de vorm van een kringgesprek (laat bijvoorbeeld een foto zien van iemand die sjofer blaast, een Rosj Hasjana kaart of de tekening op de kaft van het werkboekje, en laat iedere leerling vertellen waar hij of zij aan denkt bij het zien daarvan.

Je kunt ook een actueel onderwerp (bv een krantenbericht) uit het afgelopen jaar kiezen, positief of negatief, en hier met je leerlingen over spreken. Hoop je dat zoiets in het komend jaar ook zal gebeuren, of juist niet? Hoe kun je daaraan iets bijdragen?

Een andere mogelijkheid is een fragment te laten horen uit de sjoeldienst van Rosj Hasjana, en de leerlingen te vragen welke associaties ze daarbij hebben.

Verwerking (± 30 min of langer)

Deel de quiz over Rosj Hasjana uit en geef je leerlingen de opdracht de vragen te beantwoorden. Afhankelijk van het niveau van je klas kun je er zelf nog een blad met vragen bijmaken. Belangrijk: de meeste leerlingen zullen de vragen niet uit hun hoofd kunnen beantwoorden, ook al hebben ze alle onderwerpen in de afgelopen jaren geleerd. Geef ze aan waar ze de antwoorden kunnen vinden, bijvoorbeeld in Van Jom tot Jom, en laat ze zelfstandig de oplossing zoeken. Zeg de antwoorden niet zomaar voor, daar leren ze niets van. Zijn het teveel vragen voor je klas, laat iedere leerling er dan een gedeelte van opzoeken.

*Tip: op www.jeled.net staat een digitale versie van deze quiz (kinderen/bijzondere dagen). Je kunt de quiz ook als **toets** geven.*

LES 2

Onderwerp: de datum van Rosj Hasjana

Benodigdheden:

- * **Wanneer is het Rosj Hasjana? blz 1 tm 8**
- * *choemasj; misjna; loeach*
- * *pen of potlood*

Inleiding (±15 min)

Vraag je leerlingen wanneer het Rosj Hasjana is. Schrijf de (algemene) datum op het bord. Vraag nu naar de joodse datum: 1 en 2 Tisjri. Zet die ook op het bord.

Laat je leerlingen nu in een choemasj opzoeken hoe de Tora de datum van Rosj Hasjana aangeeft (Bamidbar 29:1); de pasoek staat ook op blz. 1 van het werkboekje. Vraag naar de verschillen.

Verwerking (± 30 minuten of meer)

Behandel het gedeelte van het werkboekje dat over de datum van Rosj Hasjana gaat (blz 1 tm 8) klassikaal. Laat je leerlingen zien waar de aangegeven fragmenten in de Misjna staan (Rosj Hasjana 1: 1 en 2). Je vindt ze ook in het werkboekje. Wijs erop dat sommige dingen zo vanzelfsprekend lijken, maar dat niet zijn: er is veel discussie over gevoerd, we hebben de Misjna (mondeline Tora) nodig om te begrijpen wat de (geschreven) Tora ons opdraagt.

Vraag je leerlingen om als ze thuis een machzor voor Rosj Hasjana hebben dit de volgende les mee te nemen.

LES 3

Onderwerp: Sjoфарblazen; appeltjes met honing

Benodigdheden:

- * **Wanneer is het Rosj Hasjana? bladzijde 9 tm 20**
- * *pen of potlood*
- * *choemasj, misjna*
- * *machzor voor Rosj Hasjana*
- * *cd/ bandje met sjoфartonen (als je zelf sjoфar kunt blazen is dat natuurlijk nog leuker!)*
- * *cd of bandje met fragmenten uit de sjoeldienst*

Inleiding (±10 min)

Bekijk de machzoriem die je leerlingen (hopelijk!) hebben meegebracht, kopieer eventueel de in het werkboek aangegeven bladzijden. Vraag iedereen iets over zijn of haar machzor te vertellen.

Heb je nog wat tijd over, schrijf dan op het bord: Rosj Hasjana 1 en 2 Tisjri. Vraag de leerlingen of dit zo letterlijk in de Tora staat. Wat staat er dan? Vraag je leerlingen welke naam de Tora gebruikt in plaats van Rosj Hasjana. Waarom?

Verwerking (± 35 minuten of langer)

Lees samen met de leerlingen bladzijde 9. Laat de aangegeven stukjes zelf opzoeken in een choemasj indien ze het antwoord niet meteen weten. Dat werkt beter dan voorzegggen! Behandel daarna de overige bladzijden. Afhankelijk van het niveau van je leerlingen kun je ze al dan niet zelfstandig laten werken. Een van de lesdoelen is dat de leerlingen belangrijke gedeelten uit het machzor voor Rosj Hasjana (zoals het sjofarblazen) zelfstandig kunnen vinden. Help ze daarbij, en wijs ze ook op de inhoudsopgave!

Wie klaar is maakt zelfstandig blz 19 en 20 (over appeltjes met honing).

Bij heel goede leerlingen kun je extra opgaven toevoegen, bv bij de Malchiot-Zichronot-Sjofarot in de pesoekiem de betreffende woorden op laten zoeken.